H. Richters hobo in c1

Collectie: Muziekinstrumentenmuseum, Brussel, België
Inventarisnummer: 1981
Historie: onbekend
Vermeld in Phillip T. Young: *4900 Historical Woodwind Instruments* (Londen 1993), p. 186 als *oboe No. 23 by Hendrik Richters*
Literatuur: Cecil Adkins: 'Oboes beyond compare: the instruments of Hendrik and Fredrik Richters', *AMIS-J* 16 (1990), p. 42-117.
- Jan Bouterse: *Dutch woodwind instruments and their makers, 1660-1760* (Utrecht 2005), § 9.8.
Meetgegevens: Jan Bouterse, oktober 1995.

Nederlandse beschrijving
Driedelige barokhobo, in ebbenhout met ivoren ringen en sierdraaiwerk; de originele kleppen zijn verloren gegaan.
De hobo is op alle delen gestempeld met het bekende merk van H.Richters: zijn naam in een flauwe boog, met eronder een klaverblaadje met een kort naar links gekromd steeltje. Opvallend bij deze hobo is dat de originele (en ongetwijfeld zilveren) kleppen verdwenen zijn, en vervangen door lelijke en slecht passende exemplaren van messing (mogelijk afkomstig van een klarinet?). De linker es-klep heeft daarbij een extra lange vleugel, als zou deze klep bediend moeten worden door de pink van de bovenste (linker-)hand. Echter, daarvoor is deze klepvleugel nu net weer iets te kort. Bij de klepgleuven en as-einden is het hout op verschillende plekken iets beschadigd. De asgaten zijn (deels) blindgeboord.
De ivoren ringen zijn gemaakt met simpele groefjes op de kelk/vaasring, een putjesband op de top van de tapholtering van het middendeel en een meerrijige putjesband op de tapholtering van de beker. De bekerrandring is van het wijd uitlopende type, met een vlechtband in de groef en golfjes aan de onderkant. De ringen zijn gemaakt in 36 elementen per omwenteling (Adkins suggereert 32 elementen, wat zo te zien alleen klopt voor de bekerrand). De ivoren kelk/vaas van het bovendeel staat op een blinde stok, dat wil zeggen dat riet en stift in het ivoor gestoken moest worden. Hier is het ivoor onder invloed van het vocht ook inwendig gescheurd, een bewijs ervoor dat deze hobo ooit daadwerkelijk bespeeld is geweest. De onderste ivoren bekerring is op enkele plekken iets ingescheurd, zo ook de bovenste bekerring. Alle ivoren ringen zijn nogal geel, weinig glanzend. Wat betreft het houtdraaiwerk: het houtoppervlak is wat vettig-vuil. De richeltjes rond de beide klepringen zijn heel klein, danwel bij polijstwerk sterk weggepoetst.
Verder is de kwaliteit van het draaiwerk typisch voor Richters: goed van kwaliteit, regelmatig van profiel, maar ook wat saai.

Beknopte meetgegevens hobo Hendrik Richters, inventarisnummer 1981

bovendeel (I): Lengte: 213.5 + 25.7 (tap/tenon) 239.2; lengte vanaf ingang stiftboring (onderin kelkkom) tot tapschouder: 210.5.
vingergaten (L vanaf tapschouder tot midden gat)
gat 1- 71.7; gat 2- 38.9; gat 3 l,r- 6.6 resp. 6.3;

boring: onderaan 11.3; op smalste punt 6.0, bij ingang stiftboring 8.8

middendeel (II): L 211 + 26.5 (tap/tenon naar beker)
vingergaten (L tot bovenrand)
gat 4 l,r: 4- 47.1 + 47.2; gat 5- 81.8; gat 6- 114.6
klepgaten (L tot tapschouder) d#-r: 51.9 (Ø 4.4); c-gat 21.4 (Ø 6.3);

boring: onderin 16.6; smalste plek: 11.6;

beker (III): L 145.4; stemgaten op 55.6 vanaf bovenrand
boring: bij bekerrand: 41.5; onderin tapholte:19.5.
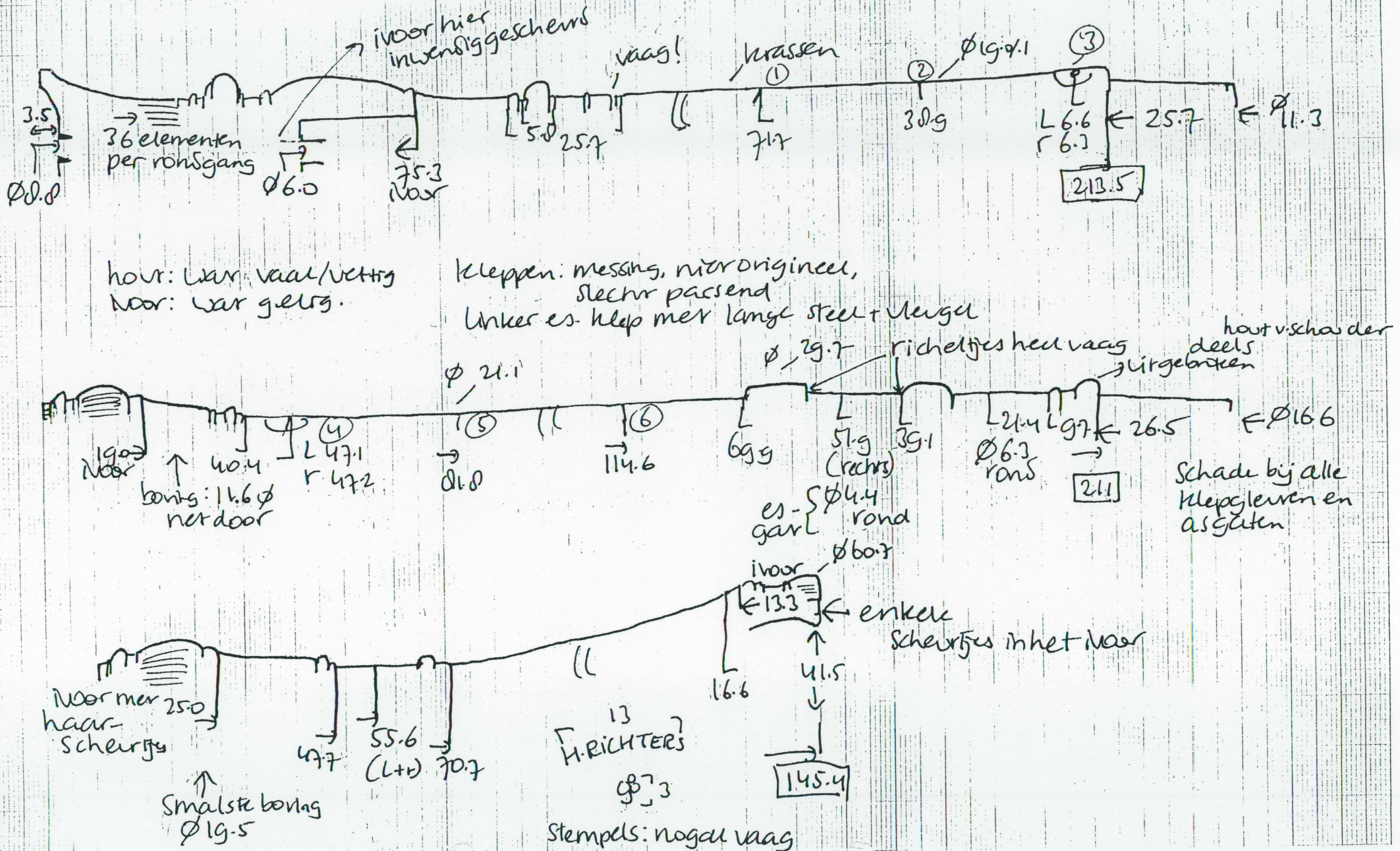
H. Richters hobo Brussel. nr. 1981 Jan Bouwens